

mgr Anna Majewska - Rau
Konservator Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej
Dyplom UMK nr 1654
99-300 Kutno
ul. Oporowska 9/39

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH OBRAZU

„ŚW. PIOTR I PAWEŁ”

Z OLTARZA GŁÓWNEGO KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
PW. ŚW. APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA W ŻYCHLINIE

I POŁ. XIX w.

we zgodności z oryginałem
PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA
Św. Ap. Piotra i Pawła
W ŻYCHLINIE
99-320 Żychlin, Pl. Jana Pawła II 2A
NIP 775-13-21-116, REGON 040030040

Ks. Havel

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZDZIAŁOWY
W ŁODZI
załącznik do decyzji znak:

KUTNO 2023

WUOZ-700-5144-35-2023-NK

Program prac konserwatorskich dotyczy obrazu z ołtarza głównego kościoła. Obraz wpisany jest do rejestru zabytków ruchomych województwa łódzkiego jako element ołtarza (nr rejestru 223/1-2 z dnia 1.10.1973 r.).

STAN ZACHOWANIA

Cała powierzchnia lica obrazu mocno zabrudzona o kolorystyce zniekształconej przez pociemniały i pożółkły werniks. Ponadto na powierzchni liczne zabrudzenia ekskrementami owadów, które powodują „wżery” i tym samym uszkodzenia warstwy malarskiej. Zaprawa i warstwa malarska o mocno rozwiniętej siatce spękań, z licznym ubytkami i z tendencją do odspajania się od podobrazia. Podobrazie osłabione, mocno zabrudzone, zniekształcone przez pofalowania. Widoczne rozległe pociemniałe retusze z dawnej konserwacji przeprowadzonej w nieustalonym czasie (przynajmniej kilkadziesiąt lat temu).

PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

- Wymontowanie obrazu z ramy ołtarzowej.
- Szczegółowe oględziny obrazu w świetle fluorescencji UV.
- Ewentualne zabezpieczenie warstwy malarskiej bibułą japońską przed dalszymi pracami konserwatorskimi lub miejscowe podklejenie grożących osypaniem łusek zaprawy i warstwy malarskiej.
- Usunięcie powierzchniowych zabrudzeń z lica i odwrocia.
- Zdjęcie obrazu z krosna malarskiego.
- Dezynfekcja środkiem biobójczym.
- Usunięcie pożółkłych i pociemniałych werniksów metodą chemiczną, odpowiednio dobraną mieszaniną rozpuszczalników.
- Usunięcie dawnych retuszy i przemalowań metoda chemiczną (ewentualnie z doczyszczaniem mechanicznym pod powiększeniem).
- Usunięcie lub korekta dawnych kitów metodą mechaniczną i chemiczną.
- Reperacje lokalne płóciennego podobrazia (wklejanie łatek płóciennych metodą „na styk” spoiwem akrylowym).
- Konsolidacja zaprawy i warstwy malarskiej oraz likwidacja deformacji płóciennego podobrazia na stole niskociśnieniowym (spoiwo dobrane po wykonaniu prób).

- W przypadku zbyt małej wytrzymałości mechanicznej podobrazie zostanie zdublowane na stole niskociśnieniowym (płótno o odpowiedniej grubości i gęstości, spoiwo Beva 371 lub Acrykleber).
- Uzupełnienie ubytków zaprawy kitami emulsyjnymi na bazie polialkoholu winylowego z wypełniaczem kredowym.
- Opracowanie odpowiedniej faktury kitów przed punktowaniem.
- Naciągnięcie obrazu na dotychczasowe lub nowe krosna. W przypadku, gdy konstrukcja oryginalnych krosien lub ich stan techniczny będą niezadowalające, krosna zostaną wymienione na nowe.
- Werniksowanie retuszerskie przed punktowaniem werniksem damarowym.
- Uzupełnienie ubytków warstwy malarskiej retuszem naśladowczym przy użyciu farb na bazie pigmentów oraz werniksu akrylowego.
- Werniksowanie końcowe werniksem z filtrem UV.

mgr Anna Majewska-Rau
Konservator malarstwa
i rzeźby polichromowanej
5.1.2023